

21. SZÁZADI KÉPESSÉGEK, ÍRÁSBELISÉG, ESÉLYEGYENLŐSÉG

ABSZTRAKTKÖTET

XXII. Országos Neveléstudományi Konferencia

Pécsi Tudományegyetem BTK Neveléstudományi Intézet

Pécs, 2022. november 17-19.

XXII. Országos Neveléstudományi Konferencia

Pécsi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar

Neveléstudományi Intézet

Pécs, 2022. november 17-19.

21. SZÁZADI KÉPESSÉGEK, ÍRÁSBELISÉG, ESÉLYEGYENLŐSÉG

ABSZTRAKTKÖTET

Szerkesztette:

Steklács János

Molnár-Kovács Zsófia

MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság

PTE BTK Neveléstudományi Intézet

Pécs, 2022

A konferencia elnöke:

Steklács János

A konferencia titkára:

Molnár-Kovács Zsófia

Tudományos Programbizottság:

Bárdos Jenő (MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság elnöke)

Csapó Benő (Szegedi Tudományegyetem)

Engler Ágnes (Debreceni Egyetem)

Győri János (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

Kárpáti Andrea (Corvinus Egyetem)

Molnár Gyöngyvér (Szegedi Tudományegyetem)

Steklács János (Pécsi Tudományegyetem)

Szervezőbizottság:

Steklács János (Pécsi Tudományegyetem, elnök)

Molnár-Kovács Zsófia (Pécsi Tudományegyetem, titkár)

Maisch Patrícia (Pécsi Tudományegyetem)

Fridrich Máté (Pécsi Tudományegyetem)

Vitéz Kitti (Pécsi Tudományegyetem)

Zsuhárné Stummer Krisztina (Pécsi Tudományegyetem)

A konferencia helyszíne:

Pécsi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar
7624 Pécs, Ifjúság útja 6. főépület (A épület)

A konferencia honlapja:

<https://konferencia.pte.hu/hu/onk2022>

A konferencia email címe:

onk2022@pte.hu

Webmester:

Fölker Juszti

Az absztraktkötetben a szerzők által beküldött absztraktok
szerkesztett változatai olvashatók.

Olvasószerkesztő:

Markó Éva

Mohr Szilárd

Takács Zsuzsanna Mária

ISBN (pdf) 978-963-626-057-6

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ – WELCOME	22
Elnöki köszöntő	23
President's welcome	24
 PLENÁRIS ELŐADÁSOK – PLENARY SESSION	25
Brozo, William G.: Actionable Literacy: A 21 st Century Competency for Today's Youth	26
Pléh Csaba: Kulturális rendszerek elsajátítása. Az olvasás a WEB, az agy és a kultúra között	27
Sulkunen, Sari: 21 st Century Literacy Education: Disciplinary Literacy for Critical Thinking	28
 SZIMPÓZIUMOK – SYMPOSIA	29
<i>A digitális transzformáció kihívásai az óvodától a felsőoktatásig</i>	<i>30</i>
Rausch Attila: A DigCompEdu önértékelő kérdőív alkalmazása óvodapedagógusok körében	32
Baksa Lóránt – Csipke Ágnes – Gutai Lili – Szilágyi Dorka – Horváth László: A pedagógusok technológiai-pedagógiai-szaktárgyi tudásának (TPACK) vizsgálata. Egy pilot kutatás eredményei ...	33
Bacsa-Károlyi Borbála: Alsó tagozatos gyermekek kortárskapcsolatai a digitális térben	34
Bereczki Enikő Orsolya – Lehrman Lang, Albert – Hamari, Juho: Kreativitás és virtuális valóság: egy immerzív virtuális valósággal támogatott figurális kreativitásfejlesztő tréning fejlesztése és eredményességének vizsgálata	35
 <i>A felnőttkori tanulást támogató minőségorientált eszközök és módszerek vizsgálata az UNESCO CONFINTEA VII tükrében</i>	<i>36</i>
Farkas Éva: Ösztönösségből tudatosság – Tanulási eredmény alapú tanulásszervezés a Szegedi Tudományegyetemen	38
Molnár György: A digitális transzformáció oktatási lenyomatai – módszertani innovációs lehetőségek a felnőttkori tanulás digitalizált tanulási mezőjében	39
Benkei-Kovács Balázs: A felnőtt tanulás minőségi kihívásai és szakirodalom alapú modellezése	40
Németh Balázs: Felnőttek alapkészségeit fejlesztő tanárok számára készülő on-line MOOC-tananyag innovációjának tanulságai	41
 <i>A hidden extracurriculum – az iskolán kívüli tanulási helyzetekbe oltott pedagógiai cél</i>	<i>42</i>
Nagy Ádám: A hidden curriculum és a hidden extracurriculum összevetése	44
Tóbiás László: Hidden extracurriculum példái az ifjúsági munkában – életútinterjúk tükrében	45
Trencsényi László: Inverz megjelenés? – Gondolat kísérletek egy fogalom körül	46
Czabaji Horváth Attila: A hidden extracurriculum problematikája – antitézis	47
 <i>A józsefvárosi „Befogadó óvodák” projekt</i>	<i>48</i>
Kovács Ivett Judit – Szombati Kristóf: A józsefvárosi „Befogadó óvodák” projekt	50
Erőss Gábor – Bernáth Gábor – Horváth Henriett: A józsefvárosi befogadó óvodák projekt megvalósításának fenntartói feladatai	51
Kovács Ivett Judit – Deák Éva: Az informális képzések, a tudásmegosztás, valamint a szervezetfejlesztés lehetőségei az óvodai intézmények befogadó szemléletének erősítésére	52
Aissou Erzsébet – Kozmáné Szabó Edina – Pappné Antal Katalin – Kocsisné Juhász Éva: Az óvodák befogadó szemléletét erősítő innovációk megvalósítási folyamatai	53

<i>A magyar neveléstudomány a szocializmus időszakában – a tudományelmélettől a pedagógiai gyakorlatig</i>	54
Czabaji Horváth Attila – Albrecht Zsófia – Daru Andrea – Szenté Dorina: A magyar szocialista neveléstudomány tudományos utánpótlásának tudáskonstrukciós folyamatai	56
Lukovszki Emese – Garai Imre: A Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Kutatócsoportjának szerepe a hazai és a nemzetközi neveléstudományi kutatómunkában	57
Szabó Zoltán András – Ruzsa Bence: Inter- és multidiszciplinaritás a szocializmus időszakának neveléstudományában: a Magyar Pedagógia esete (1961-1990)	58
Somogyvári Lajos – Polyák Zsuzsanna: A „tudományos-technikai forradalom” diskurzusai a szocialista pedagógiában	59
Hegedűs Judit: Gyermekotthoni aniziksz a 70-es évekből	60
<i>A MoTeL kutatás (Model of Teacher Learning) új eredményei a pedagógusok szakmai fejlődésének és tanulásának komplex értelmezése alapján</i>	61
Lénárd Sándor – Horváth László – Héreginé Nagy Márta: A vezetés szerepe a pedagógusok tanulásának támogatásában	63
Bükki Eszter – Fehérvári Anikó: A szakképzésben oktatók tanulási nézetei és motivációi	64
Péter Petra – Szivák Judit – Rapos Nóra – T. Kárász Judit: A kezdő tanárok szakmai fejlődése és tanulása	65
Rapos Nóra – Tókos Katalin – Nagy Krisztina – Eszes Fruzsina – Czirfusz Dóra: A hazai pedagógushallgatók szakmai fejlődésének és tanulásának mintázatai	66
<i>A problémáktól a megoldásokig. Szülői bevonódás pedagógus szemmel</i>	68
Ceglédi Tímea: Pedagógusok reflektív probléma- és szerepértelmezése a szülői bevonódás támogatásában	70
Csonka Éva – Láncki Viktória: A család és az iskola társadalmi távolsága a pedagógusok szemszögéből	71
Hegedűs Gabriella – Major Enikő: Megvalósuló jó gyakorlatok a szülők-pedagógusok-tanulók kapcsolattartásában	72
Bacskai Katinka – Dan Beáta – Kovács Karolina Eszter: A családok helye és szerepe a romániai magyar speciális oktatás nevelési gyakorlataiban	73
<i>A sportolás és testnevelés szociokulturális háttere</i>	74
Fintor Gábor – Kovács Klára: A sport és testnevelés szociokulturális háttere egy országos reprezentatív felmérés tükrében	76
Nagy Zsuzsa: A pandémia utáni első NETFIT mérés és az eredmények alakulása szocioökonómiai háttérvizsgálattal	77
Kovács Klára – Szabó Dániel: A sportolás és a szabadidős tevékenységek összefüggései, szociokulturális háttere középiskolások körében	78
Hideg Gabriella: Kenya színes világa. A testnevelés és sport szerepe a kenyai társadalomban	79
Borbély Szilvia: Testnevelők módszertani kultúrájának vizsgálata a szociokulturális háttér tekintetében	80
<i>A szakképzés aktuális helyzete az elérhető adatforrások tükrében</i>	81
Nagy Zoltán: A Szakképzési Pályakövetési Rendszer (SZPR) szakmai-módszertani bemutatása	83
Czirfusz Dóra: Szakképzés tanulói szemmel: a képzésválasztás motivációi	84
Henn-Pap Anna: A lemorzsolódás csökkentésének lehetséges eszköze: a rugalmas képzési utak a szakképzésben	85
Pitlik László – Borbély Krisztián: Tanulmányi mobilitás és regionális megtartóerő a magyar szakképzésben	86

<i>Adatredukció, adatvesztés a kvalitatív neveléstudományi elemzésben</i>	87
Sántha Kálmán: Adatredukció, adatvesztés a reflektív naplókön kivitelezett kvalitatív összehasonlító elemzés során	89
Vida Gergő: Adatvesztés és redukció az összehasonlító kvalitatív analízis során	90
Kocsis Rita – Subrt Péter: Adatredukció és adatvesztés a Mayring-féle tartalomelemzésben	91
Pribék László: Adatredukció variánsok, a leltározás és a készleten tartás kulcsfogalmainak bemutatása a kvalitatív tartalomelemzés témakörében	92
 <i>Az iskolai és a családon belüli szülői részvételt befolyásoló tényezők. Egy országos reprezentatív vizsgálat eredményei</i>	93
Bocsi Veronika: Tanulók otthoni tevékenysége a szülők iskolai végzettségének függvényében	95
Pusztai Gabriella – Fényes Hajnalka – Róbert Péter: Az iskolafenntartó szektor és a szülői bevonódás összefüggései	96
Hrabéczy Anett – Bacskai Katinka – Ceglédi Tímea: A társadalmi tőke mint kompenzáló tényező hatása a tanulási problémával élő diákok eredményességére	97
Győri Krisztina: „Már megint telefonozol?” A szülők szerepe gyermekük digitális nevelésében	98
 <i>Az iskolai kudarc vizsgálata – egy longitudinális kutatás első éve</i>	99
Kasik László – Szabó Éva – Gál Zita – Tóth Edit: Az iskolai kudarc elméleti alapjai – modellek és megközelítések	101
Tóth Edit – Jámbori Szilvia – Kasik László: Az iskolai kudarcok vizsgálata – a longitudinális kutatás módszertana	102
Szabó Éva – Jagodics Balázs: Öröm vagy félelem? Az iskolához való viszony vizsgálata a Szemantikus Szelektív Tesztel	103
Gál Zita – Jámbori Szilvia – Jagodics Balázs: A Kognitív Profil Teszt eredményeinek kapcsolata pszichológiai változókkal	104
 <i>Családok jelene, a jövő családjai. A Hungarostudy 2021 vizsgálat családi életre vonatkozó eredményei</i>	105
Horváth-Varga Anikó – Nagy Tímea: A boldogságérzet, jóllét a családok szempontjából	107
Székelly András: A vallásosság a magyar társadalomban a Hungarostudy kutatások tükrében	108
Engler Ágnes – Markos Valéria – Major Enikő: Gyermekvállalási tervek a párkapcsolati forma tekintetében	109
Papházi Tibor: Gyermekvállalás és gyermektervezés az iskolai végzettség tükrében	110
Antal István – Bocz János György: A roma és a nem roma válaszadók gyermekvállalással kapcsolatos attitűdjei a Hungarostudy 2021 adatfelvétel tükrében, különös tekintettel a fiatal felnőtt (18-25 éves) generációkra	111
 <i>Different Contexts of Inclusion – Inclusive Efforts and Research in Andalusian Higher and Public Education</i>	112
Padilla Carmona, Maria Teresa: Lights and Shadows: The Inclusion of Invisible Students in Spanish Universities	114
León Sánchez, Mario: School Participation as the Key to Managing Cultural Diversity	115
Adamuz, María del Mar – Torregrosa, Juan: Africa in the Andalusian Universities: Students Transforming the World, Through the Exchange of Knowledge with the Cheikh Anta Diop University (Dakar-Senegal)	116
Gaytán, Susana P.: The Gender Equality Plan: A Tool for an Inclusive and Fair Future. The Experience at the University of Seville	117
 <i>Egészségügyi ismeretterjesztés a 20. század első felében hazánkban. Ismeretterjesztés és népnevelés</i>	118
Dinnyés Katalin Julianna: Népegészségügyi kérdések a kiegyezéstől a két világháború közötti időszakig bezárólag	120
Pusztafalvi Henriette: Orvosok szerepe a művelődési mozgalmakban, különös tekintettel az egészségügyi felvilágosításban a 20. század elején	121
Pálmai Dóra: A pécsi M. Kir. Erzsébet Tudományegyetem Szülő- és Nőbeteg Klinikájával kapcsolatos bábaképző intézet története 1921 és 1948 között	122
Takács Zsuzsanna Mária: A tanár, mint útítárs – Berde Károly, egy orvos-tanár életútja	123

<i>Egyház és oktatás. Egyházi köz- és felsőoktatási intézmények szereplőinek viszonyulásai</i>	124
Kelemen Gabriella: Régi és új református általános iskolák	126
Major Enikő – Bacskai Katinka – Engler Ágnes: Nevelői munka során megvalósuló értékpreferenciák az állami és egyházi szektorban	127
Rusznák Anett – Kocsis Zsófia: A szülői bevonódás jellemzői az állami és egyházi szektorban	128
Morvai Laura: Szülői bevonódás hatása a kompetenciamérési eredményességre és a továbbtanulásra az érettségig adó intézményekben szektorközi összehasonlításban	129
Demeter-Karászi Zsuzsanna: Intézményi kultúra szektorközi összehasonlításban	130
<i>Enkulturráció, történelmi tudatosság, állampolgári kompetenciák és történelemtanítás</i>	131
Jancsák Csaba: A történelemtől elidegenedett nemzedék és történelemtanítás. Kihívások a történelmi tudatosság valamint az állampolgári kompetenciák fejlesztése terén	133
Kojanitz László: Valódi reform vagy annak a látszata? A történelem érettségi feladatok elemzése az elsődleges források használata szempontjából	134
Dancs Katinka: A társadalomismereti nevelés során alkalmazott módszerek, tevékenységek – egy pedagóguskutatás eredményei	135
Balatonai Monika: Az enkulturráció szerepe a fiatalok nemzeti identitásának formálásában a 21. században	136
<i>Fluencia, szövegértés, olvasástanítás. Az olvasáskutatás eredményei az olvasástanítás fejlesztésében</i> ...	137
Sipos Zsóka – Mihály Orsolya – Bóna Judit: Harmadik évfolyamos tanulók olvasása és az ahhoz kapcsolódó énképe a digitális oktatás tükrében	139
Varga Szilvia – Pásztor Attila – Steklács János: Szövegértési képességek fejlesztése általános iskolában morfológiai fejlesztőprogram segítségével	140
Bóna Judit – Steklács János: A hangos olvasás fluenciájának változása 4. és 5. osztályos kor között. Egy longitudinális vizsgálat eredményei	141
Kis Orsolya – Steklács János: Szerzett nyelvi zavarhoz társuló olvasási problémák vizsgálata olvasás teszttel. A teszt kidolgozásának elméleti és gyakorlati szempontjai	142
Huszár-Samu Nóra: A reciprok tanítási módszer elemeinek jelentősége az olvasás-szövegértés tanítás eredményességének fejlesztésében	143
<i>Fókuszban a többszörös intelligenciák elmélete és gyakorlata – kontinentális keretek között</i>	144
Dezső Renáta Anna: Konceptiók csapdájában: intelligencia, intelligenciák, kompetencia, tehetség, érdeklődés – a gardneri elmélet magyar nyelvű interpretációs keretei	146
Sándor-Schmidt Barbara: A Mindenki Másképp Intelligens (MIMI) óvodai nevelési módszer bevezetésének lehetősége a Kárpát-medencében	147
Ábrahám Gréta: A magyar és szerb iskoláskor előtti nevelésre vonatkozó szabályozó dokumentumok összehasonlító elemzése és implicit gardneri szemléletének vizsgálata	148
Endrődi-Kolip Heléna: A többszörös intelligenciák koncepció relevanciája az óvodáskor előtti intézményes nevelés keretei közt – Steiermarktól Baranyáig	149
Stöckler Melinda: A többszörös intelligenciák és a produktív tanulás elméletei magyar és német nyelvű szakirodalomban megjelenő lehetséges metszeteinek nyomában	150
<i>Gyermekjogi kutatás a magyar óvodákban</i>	151
Rákó Erzsébet – Vargáné Nagy Anikó: A gyermeki jogok megjelenése az óvodai nevelést meghatározó dokumentumokban	153
Pálfi Sándor: A magyar óvodai gyermekjogi kutatás módszertani háttere	154
Molnár Balázs – Németh Nóra: Az ellátáshoz és gondoskodáshoz való jog megjelenése a magyar óvodarendszerben	155
Fenyő Imre – Rábai Dávid: Gyermeki jogok az óvodában – Részvétel és védelem	156

<i>Hazai jó gyakorlatok a koronavírus-járvány okozta rendkívüli oktatási helyzetből fakadó tanulási veszteségek csökkentésére</i>	157
Molnár Gyöngyvér – Hermann Zoltán: A koronavírus-járvány okozta rendkívüli oktatási helyzet hatása a tanulói teljesítményekre	159
Kiss Renáta – Mokri Dóra: Az olvasási és matematikai képességeket megalapozó fejlesztő program hatásának vizsgálata az általános iskola első két évfolyamán	160
Szili Katalin: Az olvasás- és szövegértés fejlesztését segítő online felzárkóztató program az általános iskolák 3-4. évfolyama számára	161
Ökördi Réka – Molnár Gyöngyvér: A gondolkodás fejlesztését mint a hátránykompenzáció hatékony módját megvalósító digitális fejlesztőprogram matematikából	162
<i>Innovációs lehetőségek a 21. századi oktatásban a pedagógusok és a gyermekek igényei, valamint a szülők véleményének tükrében</i>	163
Pelesz Nelli: A pedagógusképző rendszerek fejlesztési lehetőségei – Egy nemzetközi vizsgálat tanulságai	165
Roszik Dóra: Szorongászavarok azonosítása az iskolában – A teszt-szorongás iskolai teljesítményre gyakorolt hatása	166
Bolla Zsolt: Az iskolaválasztás szempontjainak vizsgálata szülői és intézményi oldalról, valamint azok realizálódása	167
Fizel Natasa: Egy innovatív gyermekközpontú magántanoda kialakítása és hétköznapijai	168
<i>Innovatív helyzetkép a gyakorlatorientált tanárképzés megújításáról</i>	169
K. Nagy Emese: A gyakorlatorientált tanárképzés bevezetése a Miskolci Egyetemen	171
Fazekas Róbert: A gyakorlatorientált tanárképzés megvalósításának dilemmái a gyakorlóterepen	172
Ludnikné Pálfi Dorina: Az e-mentor szerepe a pedagógushallgatók pályakezdekéskor kialakuló egyenlőtlenségeinek csökkentésében	173
Lubinszki Mária: A pedagógus szerep kialakításának kihívásai („Vadócba rózsát oltok...”)	174
<i>Konfliktusok és harmónia. A család és iskola kapcsolatának aspektusai szisztematikus szakirodalomelemzések tükrében</i>	175
Ceglédi Tímea – Pallay Katalin – Hegedűs Gabriella – Orgován Vivien – Balogh Jenifer: Mit (nem) tudunk a roma szülőkről? Egy szisztematikus szakirodalom-elemzés tanulságai nemzetközi perspektívából	177
Csók Cintia – Alter Emese – Bacskai Katinka – Dan Beáta – Pusztai Gabriella: A segítő szakemberek szülői bevonódásában betöltött szerepe. Egy szisztematikus szakirodalomáttekintés eredményei	178
Polgáriné Szilágyi Edit – Major Enikő – Bencze Ádám – Csonka Éva – Demeter-Karászi Zsuzsanna: A szülői bevonódás szektorközi összehasonlítása a nemzetközi gyakorlatban	179
Győri Krisztina – Lajos Panna – Szabó Dóra: Szülői bevonódás a digitális nevelésben. Szisztematikus szakirodalomelemzés	180
Alter Emese – Fényes Hajnalka: Nemi különbségek a szülők bevonódásában gyermekük tanulmányi előmenetelébe, és a családszerkezet hatása. Egy szisztematikus szakirodalomfeldolgozás eredményei	181
<i>Kvalitatív és Kevert Módszertani Szimpózium. A kombinált paradigma jelentősége a neveléstudományi kutatásban</i>	182
Vida Gergő: Az SNI diagnosztika új megközelítése. Kevert módszertan a kvalitatív komparatív elemzésben	184
Zank Ildikó: Beágyazott modell, mint akciókutatásban alkalmazott triangulációs módszer	185
Pribék László: Kevert módszertannal végzendő, háromfázisú vizsgálati modell tervezésének és előkészítésének bemutatása	186
Sinkovics Ádám: Alkotótevékenység-alapú infokommunikációs technológiák alkalmazásának vizsgálata hátrányos helyzetű tanulók körében	187
Mrázik Julianna: A kombinált módszertan terminológiai sokszínűsége és fogalmi lehatárolása	188

<i>Matematikadidaktikai vizsgálatok az 5-14 éves korosztályban</i>	189
Szitányi Judit: A matematikai képességek általános pedagógiai és matematikadidaktikai vizsgálata 5-6 éves korban	191
Biró Fanni: Szöveges feladatok megoldásának támogatása – scaffolding a gyakorlatban	192
Karika Timea: A törtek tanításának problémái az alsó és felső tagozat határán	193
Svraka Bernadett: A matematikai alulteljesítés preventív mérése	194
Bereczki Ildikó: Felső tagozatos tanulók arányossági gondolkodásának vizsgálata	195
 <i>Modellek és eredmények a XXI. századi képességek fejlesztésében – a piarista intézmények gyakorlata</i>	196
Csikos Csaba – Lázár László – Török Réka – Guba András – Katona Miklós: Életpályaépítés piarista szellemében – Egy szülői iskolaválasztási kérdőív tanulságai	198
Lázár László – Csikos Csaba: Integrált pedagógusértékelés a diákok bevonásával – egy piarista modellfejlesztés	199
Török Réka – Katona Miklós – Guba András – Lázár László – Csikos Csaba: Kompetenciamátrix a piarista intézményekben – modell, mérőeszköz, eredmények	200
Elter András – Glied Helga: A 21. századi munkakörnyezet elvárásaihoz illeszkedő kompetenciafejlesztés a Kilátó digitális alkotóműhely foglalkozásain – hipotézisek, programvizsgálat, eredmények	201
 <i>Oktatási Esélyekért! pályaaorientációs mentori tevékenységgel</i>	202
Fehérvári Anikó – Varga Aranka: Korai iskolaelhagyás preventív programok – egy mentorprogram megalapozása	204
Hodász Kata – Lehmann Lívia: Pályaaorientáció, támogató programok a magyar közoktatásban a hazai szakirodalom alapján. Szisztematikus irodalom-áttekintés 1997-2022	205
Hajdu Noémi – Varga Aranka: Az inkluzivitás jellemzői és lehetőségei hátrányos helyzetű iskolai és tanulói környezetben. Helyzetfeltárás egy pályaaorientációs mentorprogram indulásakor	206
Széll Krisztián – Fehérvári Anikó: Egy hazai mentorprogram vizsgálatának kutatási protokollja	207
 <i>Óvodáztatás és óvopedagógus-képzés a 19-20. században</i>	208
Kéri Katalin: Az óvopedagógusi pálya feminizálódása. Az óvónő alakja a 19-20. századi hazai sajtóban	210
Patyi Gábor: Az óvó- és tanítónőképzés egyesítésének kérdésköre a pedagógiai sajtóban a századfordulón	211
Kissné Zsámboki Réka – Kántor Zsuzsanna: A gyermeki tanulás értelmezése a 20. század második felétől napjainkig az óvodai nevelés tartalmi szabályozóinak tükrében	212
Kissné Zsámboki Réka – Németh Dóra Katalin – Varga László: Célok, elvárások, szerepek és szakmai kompetenciahatárok az óvoda-iskola átmenetben az 1950-es évektől napjainkig	213
Pásztor Enikő: A soproni óvóképző német tanárainak korszakalkotó óvodai innovációja az 1990-es évek közepén	214
 <i>Romológiai aspektusok az oktatásban</i>	215
Cserti Csapó Tibor: Az indiai eredet és az „India tudat” szerepe a hazai roma közösségekben és a közoktatásban	217
Lakatos Szilvia: A lovári érettségi választásának motivációi	218
Andl Helga – Beck Zoltán: „Tanultam képzetet, betűt” – A magyar nyelvű kortárs cigány, roma irodalom iskolaképei	219
Trendl Fanni: Cigány/roma egyetemistákat támogató szakkollégiumok összehasonlítása	220
Boros Julianna: Cigány, roma családok és az iskola	221

<i>Stratégiák és döntések: Eltérő döntési szintek és stratégiák a digitális oktatás és mérés területén</i>	222
Pásztor Attila – Magyar Andrea – Pásztor-Kovács Anita – Rausch Attila: Induktív gondolkodás online mérése és digitálisjáték-alapú fejlesztése 5. évfolyamos tanulók körében	224
Gergely Bence – Kovács Kristóf – Takács Szabolcs: Adaptív tanulási rendszerek az urning algoritmus segítségével	225
T. Kárász Judit – Széll Krisztián: Nagymintás nemzetközi tanulói teljesítménymérések szisztematikus szakirodalmi áttekintése az elektronikus adatfelvétel szemszögéből	226
T. Kárász Judit – Nagybányai-Nagy Olivér – Takács Nándor – Takács Szabolcs: Két egyetemi kurzus e-learning fejlesztése és a tanulási stratégiák Q-módszertan szerinti értékelése az online térben	227
<i>Szakmai pedagógusok a fókuszban: képzés és pálya</i>	228
Cserné Pekkel Márta: A szakmaipedagógus-képzés problémái és a pályahagyás kockázata	230
Bacsa-Bán Anetta: Szakmaipedagógus hallgatók a pályaszocializáció és a pályamotiváció útvesztőiben	231
Csikósné Maczó Edit: Diplomán túl – Jövőkép és pályaaorientáció a szakmaipedagógus-képzésben	232
Kocsó Edina: A hallgatói sikeresség tényezői és az intézményi támogatás digitális lehetőségei a szakmaipedagógus-képzésben	233
<i>Szülői bevonódás a művészetek tükrében</i>	234
Szűcs Tímea: Szülői bevonódás a művészetek területén	236
Váradi Judit: A szülő aktív bevonásának hatása és az otthoni közös zenei tevékenység motivációja a gyermek zenei nevelésére	237
Miklódi-Simon Zsófia: Gyermekkori fejlesztés rendhagyó módszerekkel, a képző-, tánc- és színház-művészeti nevelés pozitív hatásai a szülői bevonódás segítségével	238
Kelemen Henrietta: A szülői odafigyelés, leginkább a bátorítás, támogatás szerepével	239
<i>Új forráskutatások és módszerek az emlékezet- és emlékhelypedagógiában</i>	240
Molnár-Kovács Zsófia: A mohácsi csata tantervi reprezentációja. Mohács emlékezete a dualizmus kori és a két világháború közti magyar középiskolai szillabuszok tükrében	242
Takács Zsuzsanna Mária: Memoárok mint az emlékezet őrzői, és iskolák mint emlékezeti helyek	243
Ács Marianna: Egy iskola emlékezete levéltár-pedagógiai foglalkozásokon	244
Vódlai Zsolt István: Történelmi emlékhelyek és az On-Site Learning szerepe a középiskolai oktatásban. Egy komparatív kutatás eredményei	245
<i>Változó kompetenciák a történelem és állampolgári ismeretek tanulásában és tanításában</i>	246
Fodor Richárd: Változó célok változó eszközei – Virtuális tanulási környezetek a történelem és állampolgári ismeretek tanításában	248
Dallman Kristóf: Az állampolgári kompetencia fejlesztésének változásai a jezsuita nevelésben	249
Tóth Judit: A 21. századi készségek-képességek mérése a középszintű történelemérettségi komplex tesztfeladatainak tükrében	250
Rédli Mátyás: Attitűd vizsgálat történelem és állampolgári ismeretek szakos, egyetemi hallgatók körében	251
Szőke-Milinte Enikő: Az információs műveltség és állampolgári nevelés változása a digitális oktatási környezetben	252
<i>XXI. századi, szakmafüggetlen kompetenciamix mint versenyelőny az Óbudai Egyetemen</i>	253
Nagy Ádám: Hardware-software: hard skill-soft skill – az okokra épülő tervezés kudarca. Elméleti háttér	255
Holik Ildikó – Makó Ferenc: A munkaadói képzési igény és a foglalkoztatási készségigény felmérése .	256
Tomory Ibolya – Makó Ferenc: A soft skillek szerepe a munkaadói elvárásokban	257
Tomory Ibolya: Lemorzsolódás helyett beavatkozás. A lemorzsolódás vizsgálata az Óbudai Egyetemen a változások tükrében	258
Holik Ildikó – Kersánszki Tamás – Sanda István Dániel: A soft skillek sajátosságainak kutatása mérőnőkhallgatók körében	259

TEMATIKUS ELŐADÁSOK – THEMATIC SESSIONS..... 260

Ács-Bíró Adrienn: A 21. századi börtönoktatás előzményei. Büntetés vs. nevelés	261
Ács-Bíró Adrienn: Esélyegyenlőség vizsgálata szabadulás előtt álló nők körében. Képesség – Oktatás – Reintegráció	262
Aknai Dóra Orsolya: Játékos fejlesztés – Robotok az óvodában	263
Al-Akbari, Sabah: Development and Validation of the Language Assessment Literacy Questionnaire (LALQ) for Yemeni EFL Teachers	264
Albert Ágnes – Csizér Kata – Piniel Katalin: A tanulói autonómia meghatározó tényezőinek változása egy budapesti gimnazisták körében végzett longitudinális vizsgálat során	265
Albert Gábor: Kállay Miklós és az öntözésügyi szakoktatás	266
Albrecht Zsófia: A múzeumi tér és térélmény gyermeki test felőli megközelítése	267
Albrecht Zsófia – Kempf Katalin – Somogyi-Rohonczy Zsófia: Digitális múzeumpedagógiai átállások: digitális múzeum és múzeumpedagógia; oktatást támogató múzeumi tartalmak	268
Altorjay Tamás: Két speciális énekhang bemelegítő gyakorlatsor hatásának összehasonlítása hang-elemző programmal	269
Alzmet, Laura – Rónay, Zoltán: The Participation of Students in the Life of Hungarian Higher Education Institutions	270
Amalina, Ijtihadi Kamilia – Vidákovich, Tibor: Validation of an Integrated STEM-based Mathematical Problem-solving Test	271
Andrejcsik Lujza: Befogadó Terek: Befogadó környezet létrehozása emberi jogi és alternatív oktatási módszerekkel	272
Antesberger Klára: Felnőtt bevándorlók nyelvi integrációja az EU-ban. Németország, Spanyolország és Svédország példáján keresztül	273
Babos Krisztina – Dömök Szilvia – Gróf Szilvia – Kissné Adorján Júlia – Lehmann Magdolna – Lukácsi Zoltán Géza – Márcz Róbert – Soproni Zsuzsanna: Akkreditált nyelvvizsgák a járványhelyzet idején	274
Bácsa-Bán Anetta: „Pedagógus pálya a kispadról”. Szakmai pedagógus hallgatók a pálya presztízséről	276
Bajzáth Angéla – Bereczkiné Záluszkai Anna – Lehmann Miklós – Agné Pirka Veronika: Interkulturális kompetenciák fejlesztése a pedagógusképzésben – látkép pandémia után	277
Bálint Ágnes: A mester-tanítvány viszony pszichológiai aspektusai	278
Balogh-Pécsi Anett: A szociálisprobléma-megoldás, az asszertív kommunikáció és a megküzdési stratégiák fejlesztése drámapedagógiai eszközökkel	279
Bánfi Gréta – Korom Erzsébet: Tutor általi tanulás jellemzői különböző életkorú tanulók között	280
Barabás Andrea: A tanulói eredményesség háttértényezői	281
Barnucz Nóra – Dominek Dalma Lilla: Az NKE oktatóinak digitális kompetencia vizsgálata	282
Bartal Orsolya – Rajcsányi-Molnár Mónika: Esélyteremtés a mobilszközhasználatban egy modelljavaslattal az oktatás színterén	283
Bartha Csilla: Edulingua.net/edupage: Poszt-COVID nézőpontok és gyakorlatok marginalizált nyelvi csoportok tanulástámogatásában	284
Bartkievicsné Hegedűs Krisztina – Kovács Ivett Judit: Horizontális tudásmegosztó hálózat: óvodai vezetők gyakorlatközössége	285
Békefi Teodóra: Rátalálni a problémára: a problem finding terminológiai és módszertani kérdései	286
Bencéné Fekete Anikó Andrea: Idegennyelv-elsajátítás 3-6 éves korban a szülők szemszögéből	287
Bencze Ádám: A fiatalok gyermekvállalási terveinek racionalitásában bekövetkezett változások 2016 és 2020 között	288
Benke Magdolna: Egymástól való tanulás az alsó középfokú szakképzésben	289
Beöthy Ádám: Bevezetés az emberi jogi oktatásba. Módszertani megfontolások az aktív állampolgárságra neveléshez	290
Bereczki Enikő Orsolya – Nagy Péter: A kreatív mindset és a kreatív teljesítmény közötti összefüggések vizsgálata egyetemi hallgatók körében	291
Berzsenyi Emese: Az előítélet-mentes gyermekjátékok. Inklúzió és interkulturalitás a játékpiacon	292
Bíró István Ferenc: A nyíregyházi népművelő-képzés története és a képzésen végzett nappali tagozatos hallgatók karriermintázata	293

Blatt Péterné: Hátrányos helyzetű felső tagozatos diákok kapcsolati hálója közötti különbségek a sporttevékenység függvényében	294
Bocsi Veronika: A hallgatói szocializáció folyamata – kvalitatív megközelítésben	295
Boda Veronika – Hódi Ágnes – Gál Anikó – Tóth Edit: Óvodapedagógus-hiány az óvodapedagógusok szemüvegén keresztül	296
Bodó Annabella – Hódi Ágnes – Soós Katalin: A színházpedagógia lehetőségei az óvodai nevelésben	297
Bognárné Kocsis Judit: A képességfejlesztés jövőbeni útjai a személyiségfejlesztés tükrében	298
Bolla Zsolt: A szabad iskolaválasztás szerepe, s annak a beiskolázásra gyakorolt hatásvizsgálata a rendszerváltás utáni oktatáspolitikában	299
Bolvári-Takács Gábor: Az intézményes táncpedagógus-képzés száz éve	300
Borodina, Daria: Decision-making to Study at Hungarian University	301
Both Mária Gabriella: Közelebb a természet tereihez. A gyermekkori természettudományos tapasztalást támogató tanító terek	302
Bredács Alice: A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval segített tanulás lehetőségei a képzőművész és a design- és vizuáliskultúra tanárképzésekben	303
Bredács Alice – Szakálos Sziringa: A tanulókat érő stresszhatások vizsgálata vizuális- és online mérőeszköz segítségével. A papír alapú és az online mérőeszköz eredményeinek összehasonlító elemzése- a tanulók érzelmi intelligenciájának fókuszában	304
Buda András: Gamifikáció a tanárképzésben	305
Budis, Imola: A Theoretical Approach of the Relationship Between Trait Mindfulness, Self-Regulation and Motivation	306
Budis, Imola: The Impact of Mindfulness-Based Interventions on Students with ADHD	307
Bükki Eszter – Gordon Győri János: Tanórakutatás a szakképzésben: Hátráltató tényezők és megoldások az adaptációban	308
Calchei, Marcela – Józsa, Krisztián: Factorial Validity and Invariance of the Subject Specific Mastery Motivation Questionnaire among Moldovan Middle School Students	309
Czékman Balázs – Aknai Dóra Orsolya – Fehér Péter – Barnucz Nóra: A kiterjesztett valóság tanórai használatának vizsgálata a szituatív tanulás és a konstruktív pedagógia szemszögéből	310
Czirfusz Dóra – Lénárd Sándor: A szakképzésben tanulók jövőképe	311
Czövek Andrea: MTMI érdeklődés vizsgálata. A tantárgyi vagy a természettudományos jelenségek iránti érdeklődés változik?	312
Csányi Róbert – Molnár Gyöngyvér: A tesztmegoldási erőfeszítés önértékelő kérdőíven alapuló és logadat alapú mérésének összehasonlító vizsgálata	313
Csapó Benő – Tóth Edit: Az induktív gondolkodás szerepe az iskolai teljesítmények meghatározásában	314
Csik Tibor: Az oktatási és az információs stratégia egysége – az ERIC adatbázis fejlesztésében	315
Csikósné Maczó Edit: Vigyázz, kész, élet! – A kapunyitási pánik vizsgálata egyetemisták körében	316
Csima Melinda – Cseh Szabolcs – Fináncz Judit: Segítő szakmák árnyoldala: egészségügyi dolgozók és koragyermekkori nevelésben dolgozó pedagógusok egészségmutatóinak, egészségmagatartásának komparatív vizsgálata	317
Csizer Kata – Albert Ágnes: Egyéni különbségek vizsgálata magyarországi középiskolákban: nyelvtanulási motiváció és érzelmek hatása az autonóm tanulási viselkedésre	318
Csontosné Buzás Zsuzsa – Maródi Ágnes – Szabó Eszter: A zenei kompetencia alkotóelemeinek online vizsgálata pedagógusjelölt hallgatók körében	319
Csovcics Erika: Diszruptív tanulási formák megjelenése a magyar közoktatásban: otthonoktatás, tanulókörök	320
Dancsházy-Nagy Ágnes: Pedagógusok attitűdváltozása informális nevelési színtereken az on-line térben és az azt követő jelenléti oktatásban. Paradigma-para	321
Daru Andrea: A századforduló gyermekképe Bartók Béla tükrében	322
Darvai Tibor: A szocialista pedagógia és a nevelésléktan kapcsolata egy visszaemlékezés tükrében ...	323
Dergez Ildikó: Iskolai ünnepek és példaképek a két világháború között a Dél-Dunántúlon (1931-1938)	324
Dinnyés Katalin Julianna – Pusztafalvi Henriette: Érzékenyítő foglalkozáson részt vett hallgatók foglalkozással élőkkel kapcsolatos attitűdjének pilot vizsgálata	325

Dinnyés Katalin Julianna – Pusztafalvi Henriette: „ÉTK: Érzékenyítés-Tolerancia-Közösen” Érzékenyítés felsőfokon – foglalkozássorozat módszertani ismertetése	326
Dudok Fanni: A fenntarthatóságra nevelés mérése	327
Dudok Fanni – Kovács Eszter: Fejleszthető-e a fenntarthatóságról való gondolkodás egy társasjáték keretein belül?	328
Dudok Réka – Pikó Bettina: Mentális jóllét és problémaviselkedés tanulási zavarral küzdő és tipikusan fejlődő serdülők körében	329
Dung, Do Thi – Borodina, Daria – Alghneimin, Jehan – Mészáros, György – Estrela Pereira, Adrian: Music Curricula and Social Appreciation: An Investigation Based on Higher Education Courses	330
Édes Csilla: Az iskolavezetők szerepe a zenepedagógus hallgatók szakmai fejlődésében – Egy interjú-kutatás tanulságai	331
Emri Zsuzsa – Antal Károly: A kognitív terhelés és a begyakorlottság, rutin tükröződése a feladatok alatti EEG aktivitásban	332
Endrődy Orsolya – Borsfay Krisztina – Szántó Diana – Nguyen Luu, Lan Anh – Farkas Pálma: Virtuális mobilitás a felsőoktatásban – egy ERASMUS KA 2 projekt tapasztalatai	333
Endrődy Orsolya – Tarrósy István – Kersánszki Tamás – Kondorosy Csenge: Etiópia – kihívások és lehetőségek az oktatási rendszerben	334
Engler Ágnes – Pári András: A magyar ifjúság jövőtervei	335
Enim, Rejubi Peter – Rónay, Zoltán: Participation of Students in the Life of Educational Institutions (Rights, Obligations, Opportunities)	336
Ercse Kriszta: Deficitszemlélet az oktatásról szóló gondolkodás makroszintjén	337
Erdei Luca Alexa – Kopp Erika: A nemzetközi közös mesterképzések és a felsőoktatási intézmények szervezeti tanulási folyamatainak vizsgálata	338
Estrela Pereira, Adrian – Dung, Do Thi – Borodina, Daria – Alghneimin, Jehan – Mészáros, György: Learning Outcomes as a Flexibilizing Tool to Incorporate Underrepresented Groups’ Knowledge into Formal Music Education Contexts: A Postcolonial Analysis	339
Eszes Fruzsina: Improvizációkutatás – Egy transzdiszciplináris kutatási terület feltárása a neveléstudomány perspektívájából	340
F. Takács István – Kasik László: A serdülőkorú impulzivitás biológiai és pszichológiai jellemzői. Az impulzív problémamegoldást feltáró kutatás elméleti háttere	341
Fajt Balázs – Bánhegyi Mátyás: 21. századi készségek fejlesztése és az idegennyelv-tanulási motiváció összefüggései	342
Fajt Balázs – Vékási Adél: Szókincs-elsajátítás videójátékokban: A Disco Elysium c. videójáték lexikai lefedettsége	343
Farkas Pálma – Endrődy Orsolya: A szobor, mint gyermekkortörténeti forrás	344
Fazakas Ida: Érdeklődés-struktúrák megismerése az MTMI területen. Érdeklí a tanulókat az MTMI pályák?	345
Fehér Péter: Mit keres(het) a mesterséges intelligencia a pedagógiában?	346
Fehér Péter – Aknai Dóra Orsolya – Czékman Balázs: A NetGeneráció 2022 kutatás első eredményeinek bemutatása	347
Fejes Adrienn – Krausz Petra – Csordás Georgina: Módszertani lehetőségek a vizuális művészetek és a természettudományok kapcsolódása által	348
Fináncz Judit – Csimá Melinda – Józsa Krisztián – Podráczky Judit: Koragyermekkorú nevelésben alkalmazott egészségnevelési programok: szisztematikus szakirodalmi áttekintés	349
Fizel Natasa: A szegedi Pedagógiai Főiskolára beiratkozott hallgatók társadalmi háttere és legmagasabb iskolai végzettsége a hallgatói anyakönyvek, adatgyűjtő ívek és törzslapok alapján az első hat tanévben (1947-1952). Az általános iskolai tanárság professzionalizációs folyamatának első éve	350
Fizel Natasa: Az általános iskolai tanárképzés bevezetése körüli vita (1945-1947)	351
Fónai Mihály Ferenc – Csonka Éva: Tanárszakos hallgatók és pályakezdő tanárok társadalmi mobilitásának sajátosságai	352
Frank Tamás: Tanítók politikai szerepvállalásának sajtórepresentációja a politikai lapokban a Horthy-korszakban	353
Frankné Mészáros Boglárka Fanni: Lemorzsolódással veszélyeztetett sajátos nevelési igényű tanulók a COVID-19 után	354
Fridrich Máté: Az oktatásban alkalmazott gamifikáció egy lehetséges kritériumrendszere	355

Fülöp Márta: Versengés a felsőoktatásban: egyetemisták nézetei az egyetemi versengésről	356
Fűzi Beatrix – Géring Zsuzsanna – Szendrei-Pál Eszter: Felsőoktatás a COVID-on innen és túl. Digitalizációval és szocializációval kapcsolatos elvárások változása	357
Gelencsérné Bakó Márta – Nyergesné Hajdú Ildikó – Zentai Gabriella: A többségi társadalom véleményének feltárása a tanulásban akadályozott gyermekekről	358
Golyán Szilvia: Tantervi szabályozás az óvodapedagógus-képzésben 1959 és 1989 között	359
Gordon Győri János – Cserekllye Erzsébet: Nyugdíjas tanárok élethossziglani tanulása. A tanítás tanulása a formális tanári pályán túl	360
Gulyás Barnabás: Ifjúsági közösségszervezés szakirány az ELTE PPK Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézetében	361
Haga Orsolya – Gál Franciska – Pintér Henriett: Szülők véleménye a gyermekükkel otthon, közösen folytatott foglalkozásokba való saját bevonódásuk ösztönzőiről	362
Hecker Henrietta: A témahetek szerepe a levéltár-pedagógiában	363
Hecker Henrietta: Levéltár-pedagógia a digitális kultúra tantervek tükrében	364
Hegedűs Roland: Sajátos nevelési igényű gyermekek számának és arányának változása a közoktatási és köznevelési rendszerben	365
Hegedűs Roland – Mády Réka: Biológiával kapcsolatos szóasszociációk a tanulásban akadályozottak és a tipikus fejlődésmentűek összehasonlításában	366
Hégető Katalin: A tanulók életvezetési kompetenciájának fejlesztése a SUPREM (Successful Preparation Model for Schools) projekt által	367
Hegyi-Halmos Nóra: A közösségszervezők szerepfelfogása és pályaképe	368
Hegyi-Halmos Nóra – Gulyás Barnabás: Ifjúsági korosztályok bevonása közművelődési tevékenységekbe Pest megyében	369
Héjja Bella Emerencia – Páskuné Kiss Judit: A pályadöntés ideje, meghatározó tényezői és az azt befolyásoló személyek a zeneművészeti szakgimnazisták körében	370
Herédi Rebeka: Irodalomtanításról alkotott pedagógusnézetek hatása a tanulók irodalommal kapcsolatos vélekedéseire	371
Hidayatullah, Achmad: Are the Students' Beliefs More Specific or More General?	372
Hollóy Júlia: Mit gondolnak a diákok az irodalomóráról? Egy 9.-es osztályban végzett attitűdvizsgálat eredményei	373
Homoki Erika – Mata Emese: A környezetismeret tárgy tudáselemeinek ismételt mérése 3. osztályosok körében	374
Horváth András: Aktuális trendek és fejlesztések a problémaalapú STEM-oktatásban: a fenntartható fejlődés és a környezettudatosság tantervi implementációja	375
Horváth Gergely: Mentorálás mint méltányos szolgáltatás a „Tanítsunk Magyarorszáért!” programban. Három vizsgálat eredményének szintézise	376
Horváthné Vertike Andrea: Tudásmegosztó gyógypedagógusok és utazó gyógypedagógusok kognitív jóllétének és szakmai fejlődésének vizsgálata nézeteik tükrében a „Gyökök és szárnyak” projekt lezárását követően	377
Hosszu Timea: A vajdasági pedagógusok fogyatékoságról alkotott képe	378
Husvéth Laura: Esély! Egyenlőség?!	379
Huszár Zsuzsanna: Hiányzó kompetenciák? A Kharón Thanatológiai Szemle pedagógiai vonatkozásai	380
Illés, Éva: Theoretical Foundations of a Problem-oriented Approach to Language Teaching	381
Imre Anna: Tanórán kívüli tanulás: változások és eredmények pedagógusi és vezetői tapasztalatok alapján	382
Imre Nóra: A szülői bevonódás növelése pedagógusi és szülői szemmel	383
Jakab Natália: Szűrőbuborék és visszhangkamra jelenségek a neveléstudomány horizontján	384
Józsa Gabriella – Józsa Krisztián: A felsőoktatási továbbtanulást befolyásoló affektív és kognitív tényezők szakgimnazista és gimnazista tanulók körében	385
K. Farkas Claudia: Az inkluzív nevelés olasz módja	386
K. Farkas Claudia: Gyermeki világ reprezentációja „A Tanító” folyóiratban az 1970-es évek első felében	387
K. Nagy Emese – Gombkötőné Lombár Izabella: A Komplex Instrukciós Program (KIP), a nyelvtanítás tradicionális készségei és az új közösségi-kapcsolati viszonyok közötti kapcsolatrendszer a franciaórak gyakorlatában	388

Kálmán Csaba: Szupermotivátorok a nyelvoktatásban: Interjútanulmány különleges motiváló képességgel rendelkező nyelvtanárokról általános és középiskolai nyelvtanulók percepciói alapján	389
Karácsonyi Krisztina: Egy 21. századi romani nyelvpedagógia és módszertan felé. Elméleti és gyakorlati megfontolások a romani tanításának módszertanára vonatkozóan	390
Kardos Dorottya: Fogyatékossgal élő hallgatók tanulási tapasztalata a felsőoktatásban	391
Kárpáti Andrea: Művészetpedagógia a peremen. Kulturális identitás és képességefejlesztés hét európai ország marginalizált közösségeiben	392
Kassai Réka: Bagázs módszer. Egy hátrányos helyzetű gyermekek iskolaérettségét támogató intervenció alkalmazhatósága és a tapasztalatok értékelése	393
Kecskeméti-Székely Katalin Zsuzsa – Csordás Georgina: Pedagógusjelöltek és kisgyermeknevelők kora gyermekkori digitális eszközhasználatra vonatkozó tapasztalatai	394
Kenyeres Attila: Újmédia-műveltség az álhírek és a manipuláció kapcsán magyarországi és erdélyi magyar fiatalok körében	395
Kerekes Valéria – Böddi Zsófia – Serfőző Mónika: A mese, a mesélés és a játék módszertana a szabályozó dokumentumokban és módszertani képzési programokban	396
Király Zsuzsanna: SZÓ/KÉP – Magart mint idegen nyelvet tanulók számára kidolgozott nyelvi és művészeti program a Magyar Nemzeti Galériában	397
Klimkina, Elena – Sharma, Prasun: Impact of International Educational Experience on Career Development and Professional Advancement: A Meta-Analysis	398
Kocsis Ádám – Molnár Gyöngyvér: Az egyetemi sikerességet meghatározó tényezők vizsgálata a Szegedi Tudományegyetemen	399
Kocsis Ádám – Molnár Gyöngyvér: Az egyetemi teljesítményt meghatározó tényezők vizsgálata: elemzési eljárások és főbb indikátorok	400
Kocsis Zsófia: A felsőoktatás munkaerőpiacra való felkészítő szerepének és a hallgatók kompetenciáinak vizsgálata	401
Kóger Yvetta: Óvodapolitikai lenyomatok a Fejér Megyei Levéltár iratanyagában az ötvenes évekből .	402
Kóger Yvetta: Tartalmi hangsúlyok az első kisdédóvási törvényt hatálytalanító 1953. évi jogszabályokban	403
Koós Ildikó: Inkluzív tantermi kommunikáció a tanulási és kommunikációs sikerességért: az otthoni nyelvvaltozat és a tanórai pedagógus kommunikáció kölcsönhatásai	404
Kopecskó-Hodosi Zsófia: Pedagógusokkal szembeni kompetenciaelvárások detektálhatósága pedagógiai periodikákban	405
Korom Erzsébet – Tóth Edit – B. Németh Mária: A tanulási motiváció és a tantárgyi attitűd kapcsolata a biológia, fizika és kémia tantárgyakban 8. évfolyamon	406
Kouraichi, Bochra: Enhancing Students' Motivation in the EFL Classroom Using the ARCS Model: Tunisian Undergraduate Students	407
Kovács Katalin – Erdősi Zoltán: Konstruktív pedagógia lehetőségei testnevelésórán	408
Kovács Orsolya Edina – Kassai Réka: Bagázs módszer. Nemzetközi önkéntesek hátrányos helyzetű tanulók között – egy tanév tapasztalatai	409
Kovács Zsuzsa – Schiller Emese – Hegyi-Halmos Nóra: Eltérő tanulási utak a szakmai fejlődésben	410
Körtvélyesi Franciska: 21. századi kihívások a középiskolai tanár-diák kapcsolatban	411
Kulman Katalin – Lewandowska, Elwira: A 21. századi készségek fejleszthetőségének vizsgálata alsó tagozaton egy Erasmus+ projekt keretében	412
Ladányi Éva: Az iskolai jóllét mérésének elméleti keretei serdülők körében	413
Ladányi Lili – Magyar Ágoston: Képben vagyunk? Az első hazai könnyen érthető képtár kvalitatív elemzése	414
Ladnai Attiláné Szerencsés Anita: Szakgimnazista SNI és BTMN diákok tudáselsajátítási folyamatát támogató oktatási segédanyag bemutatása	415
Lakatos, Kristóf: Factors and Reduction Methods of Test Anxiety: A Systematic Literature Review	416
Laki Tamásné: Gyermekörzés, szórakozás vagy valami más. A táborok helye a neveléstudományban ..	417
Langerné Buchwald Judit: A 21. századi képességek fejlesztését támogató alternatív pedagógiai terek vizsgálata	418
Lehmann Magdolna: Lexikai csomók funkcionális eloszlása angol szakos hallgatók tudományos írásában .	419
Lehmann Miklós: Tényellenőrzés és kritikai gondolkodás	420

Leist Balogh Brigitta – Jámbori Szilvia: Pozitív fiataalkori fejlődést elősegítő egyéni, iskolai, családi tényezők és összefüggéseik a jólléttel	421
Lengyelne Molnár Tünde – Racsko Réka: A könyvtárak digitális ökoszisztémájának elméleti kerete	422
Listiani, Listiani: Teacher Experiences with and Attitudes toward Audio Feedback Practices: Interview Protocols Development	423
Liu, Yong – Pásztor, Attila: The Influencing Factors of Undergraduate Students' Critical Thinking Disposition: The Evidence from Plausible Values of Rasch Modeling	424
Madár Lili – Kassai Réka – Takács Zsófia K.: A szülői bevonódást és a szülői kompetenciákat célzó, iskolai érettséget fejlesztő intervenciók hatékonyságának vizsgálata metaanalitikus módszerekkel	425
Mahavong, Anongsack – Fejes, József Balázs: Teachers' Perceptions about the Learning Environment Based on Achievement Goal Theory: A Systematic Review	426
Maisch Patrícia: Tánzer Lilla lánynevelőjének kapcsolati rendszere és művelődéstörténeti jelentősége – ego-dokumentumok tükrében	427
Major Enikő: Megvalósul-e az értékteremtő nevelés a családban?	428
Majzik Tamás: Induktív gondolkodás fejlesztése oktatási robotokkal támogatott fejlesztő környezetben .	429
Malovecz Rebeka – Józsa Krisztián: Tanulói vélemények tanárokról, módszerekről, tanulási motivációról	430
Mamad, Abderrahim – Vigh, Tibor: Moroccan EFL Writing Professors' Perceptions and Self-Reported Practices on Written Feedback	431
Markó, Éva – Bilicz, Hanga – Bandi, Szabolcs – Kiss, Enikő Csilla: Parental Resilience during the COVID-19 Pandemic	432
Markos Valéria: Az iskolai közösségi szolgálatot követő önkéntességi hajlandóság vizsgálata	433
Medovarszki István: Öt meghatározó pillér a hatékony csoportos tanulás szolgálatában	434
Meleg Attila: Paradigmaváltás a tanodai nevelésben	435
Méreg Martin Zsolt: A természeti jelenségekről szóló olvasmányok narrációs sajátosságai a dualizmus kori magyar népiskolai olvasókönyvekben	436
Mester Dolli – Csordás Georgina – Dorner László: A pszichológiai alapszükségletek, a kiegészítés, az énhatékonyság és a munka értelmessége észlelt összefüggéseinek empirikus vizsgálata pedagógusok körében	437
Mészáros Attila: Érzelmű intelligencia és az empátia mérése és fejlesztése a pedagógusképzésben	438
Mészáros Attila: Mérnök-tanárképzés fejlesztésének válaszai a jövő kihívásaira	439
Mészáros György – Körtvélyesi Franciska: A nemi egyenlőség és társadalmi nemek megjelenése az ELTE tanterveiben	440
Mihálka Mária: A munka és a család életterületének összeegyeztetése során keletkező rizikó- és védőfaktorok	441
Mohr Szilárd: Tantervkérdés a honvédelmi ismeretek bevezetése kapcsán	442
Molnár Ákos – Csóka László – Prisztóka Gyöngyvér: A tánc szerepének megítélése az oktatásban közismereti szakos pedagógusok véleménye alapján	443
Mrázik Julianna: Az értelmező (mély) olvasás kialakításának, fejlesztésének támogatása a digitális világban	444
Muzsalyiné Molnár Henrietta – Lénárd Sándor: A digitális eszközök segítségével megvalósított probléma-alapú tanulás korszerű lehetőségei a STEM oktatásban	445
Nagy Attila – Németh Zsolt: Iskolai és egyesületi életben fellelhető jelenségek fekete pedagógia hatásai és azok következményei közötti összefüggések vizsgálata	446
Nagy Éva: „Ha ráérek jó, ha nem, akkor, így jártam”. Időbeliség és autonómia autizmus spektrum zavarral élő gyerekek szüleinek gondoskodás-történeteiben	447
Nagy Márió Tibor – Korom Erzsébet: Középiskolás tanulók képességeikkel kapcsolatos meggyőződéseinek és nemi sztereotípiáinak vizsgálata a természettudományok területén	448
Nagy Róbert – Racsko Réka: A tantermen kívüli munkarend időszakának értékelése a Komplex Alapprogramot megvalósító hazai intézmények körében	449
Nagy-Tószegi Cecília – Rózsa Sándor – Lábadi Beatrix: Új hazai mérőeszköz az önszabályozás mérésére: a gyermek önszabályozás és viselkedés kérdőív hazai változatának bemutatása. Az önszabályozás mérésének jelentősége az óvoda-iskola átmenet időszakában	450
Naňáková, Nikol: Talent Development Process: A Systematic Review	451
Nemes-Wéber Zsófia: Új helyzet új képzési forma? Új kompetenciák? Kompetenciák és elvárások az óvónőkkel szemben az óvónők-képzés felsőfokúvá válásának tükrében	452

Németh Szilvia: A tanulás művészete. Végrehajtó funkciók fejlesztése kreatív pedagógiával	453
Nguyen Thuy, Lan Anh – Habók, Anita: Psychometrical Validation of a Questionnaire Measuring Vietnamese Undergraduates' Attitude to Technology Integration in English Education	454
Njenga, Moses: Content and Effectiveness of TVET Teacher CPD in Kenya	455
Nóvik Attila: Tanítóság és méhészet egy szegedi méhészeti szaklapban	456
Novák Ágnes – Kovács Katalin: Az online egyetemi testnevelés feladata a COVID-19 alatt és után	457
Nyilas Orsolya – Fónai Mihály Ferenc: Visszatérő oktatás: miért (is) tanulnak a felnőttek?	458
Óhidy Andrea: Az európai dimenzió oktatására való felkészítés a német pedagógusképzésben. Az >„Europa” als Unterrichtsthema aus (fach)didaktischer Perspektive - Teil 1 és Teil 2< elnevezésű szemináriumok evaluációjának eredményei	459
Óhidy Andrea: Oktatási rendszer és Roma társadalmi mobilitás Csehországban, Lengyelországban, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában – egy nemzetközi összehasonlító vizsgálat	460
Okiri, Peter – Hercz, Mária: The Tenets of Distributed Pedagogical Leadership in Pre-service Teacher Education	461
Oláh Katalin: ...és Te mit teszel érte? Pedagógusok motivációs eszközei napjainkban	462
Ozsvárt Barbara: Az újraélesztés készségeinek fejlesztési lehetőségei az élménypedagógia módszerével	463
Pallay Katalin: Mobilis hallgatók kapcsolathálózati megközelítése	464
Pálvölgyi Lajos: Gimnazisták pályaválasztási nehézségei	465
Papp Beáta: Iskolaválasztási motiváció a magyar-olasz két tannyelvű oktatás origójában	466
Pári András – Engler Ágnes: A családi kapcsolatok és az iskolai végzettség professzionalizációs szerepe az ikrek egyéni életútjában	467
Peng, Diya – Fejes, József Balázs – Vígh, Tibor: The Relationship between Teachers' Feedback and Students' Motivation Based on Achievement Goal Theory: A Systematic Review	468
Pete József: Vallási tartalmak megjelenése a 2020-as Nat-ra épülő kerettantervekben	469
Pethő Villó: Dienes Valéria első misztériumjátékai	470
Phyo, Wai Mar – Nikolov, Marianne – Hódi, Ágnes: Doctoral Students' Self-assessed English Academic Writing Abilities and Needs	471
Pimenta, Sara – Molnár, Edit Katalin: Assessing Science Teachers' Beliefs: A Systematic Literature Review	472
Pintér Henriett – Gál Franciska – Molnár Pál: Szerzői közösségek, intézményi háló és nemzetközi munkamegosztás. A cerebialis paresis intervenció-kutatások mögötti szakmai hálózat a nemzetközi folyóiratokban publikált összefoglaló közlemények és metaelemzések tükrében	473
Pintér Henriett – Molnár Pál: Intervenciókutatások kirajzolódó problématerületei a nemzetközi folyóiratokban publikált szisztematikus összegző tanulmányok és metaelemzések topikmodellezésével	474
Pocstar, Moldir: Understanding the Lack of Female Leadership in Higher Education: The Case of Kazakhstan	475
Polyák Zsuzsanna: Reflexiók Kodályról: A Kodály-koncepció nemzetközi fogadtatása és vonzereje	476
Pornói Imre: A kisegítő iskola kezdő lépései a XIX-XX. század fordulóján Magyarországon	477
Proity Péter: Esélyegyenlőség a felsőoktatásban – Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű jelentkezők a felsőoktatási felvételi eljárásban	478
Purák Szandra – Korom Erzsébet: Tanulói vélemények, tapasztalatok vizsgálata a kontextusalapú kémiatanításról	479
Rádi Orsolya Márta – Kerekes Valéria – Tarkó Klára – Prievára Dóra Katalin – Rákossy-Vokó Zsuzsa: TÖBBET ÉSZT-TEL AZ EGÉSZSÉGÉRT! Észtország nemzeti alaptantervének elemzése az egészségfejlesztés szempontjából	480
Rákossy-Vokó Zsuzsa – Bene Viktória – Fegyverneki Gergő: A digitális gamification alkalmazási lehetőségei az egészségpedagógia megújuló módszertanában a függőség megelőzés és a biztonságos internethasználat területén	481
Rébay Magdolna: A Tiszáninnen Református Egyházkerület oktatáspolitikája az 1930-as évektől a világháború végéig	482
Reményi Tamás – Rónay Zoltán: Viselkedészavarok és jog. A viselkedészavart mutató tanulók jogszabályi helyzete nemzetközi kontextusban – különös tekintettel fegyelmezési kérdésekre	483
Révész József: Érzelmi kreativitás fejlesztése a zene segítségével	484
Rucska Andrea – Kiss-Tóth Emőke: Pályaszocializációs és munkaértékek változása az online oktatás hatására az egészségtudományi képzésből kilépőknél	485

Sanda István Dániel: A műszaki szakoktatás történetének összehasonlító vizsgálata Magyarországon és az NDK-ban, 1950 és 1985 között	486
Sandar, Myo: Fostering Collaborative Professional Learning: Perceptions and Practices of Teacher Educators in Myanmar	487
Schaffer Rita: Elsajátítási motiváció, a szociális elsajátítási motívumok megjelenése a hangszeres zenektatásban	488
Schlichter-Takács Anett – Csimáné Pozsegovics Beáta: A képregény használata az alapfokú oktatásban. Általános iskolai tankönyvek vizsgálata	489
Sebestyén Krisztina: A Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében németet/angolt tanuló középiskolások intézményi profilja	490
Sebestyén Krisztina – Hegedűs Roland: Tanulási korlátokkal küzdő tanulók idegen nyelvi tagozaton az Országos kompetenciamérésben	491
Sepsey Zsófia: A művészet mindenkié! – újszerű múzeumpedagógiai foglalkozások lehetőségei a hátrányos helyzetű diákok tanulásában	492
Sepsey Zsófia – Albrecht Zsófia: A 19. századi irodalom és történelem tanításának újszerű lehetőségei – múzeumpedagógiai program a Magyar Nemzeti Galériában a sajátos nevelési igényű gyermekek támogatására	493
Seres-Busi Etelka – Kodácsy-Simon Eszter: Rejtőzködő sokféleség – egyházi iskolás diákok narratíváinak elemzése	494
Serfőző Mónika – Böddi Zsófia – Kerekes Valéria – Sergyán Zsófia: Nonformális és informális tanulási tapasztalatok szerepe a pályaszocializációban	495
Simonyi Gabriella: A dühös katona. Vajdasági óvodás pszichodráma csoport esetelemzése	496
Sitku, Krisztina: Reviewing the Societal Dimension of University Functions: A Critical Analysis of Three Self-assessment Tools	497
Somogyvári Lajos: Oral history anyagok másodlagos elemzése. Elméleti-módszertani dilemmák	498
Soós, István – Valero-Valenzuela, Alfonso – Whyte, Ian: Motivational Profile of University Students in Learning. Correlations between Their Resilience and Individual and Social Responsibility	499
Stummer Krisztina: Sajtótermékek a női felső kereskedelmi iskoláról a 20. század első felében	500
Suherman, Suherman – Vidákovich, Tibor: Development of an Ethnomathematics-based Test for the Assessment of Mathematical Creative Thinking in Secondary School	501
Sulaimanova, Nazgul – Gordon Győri, János – Cserekye, Erzsébet: The Impact of Internationalization on Doctoral Schools of Education in Hungary	502
Szabados Péter: Elég érett-e az iskola? – a 16-18 év közötti aktív választójog megítélése középiskolás diákok körében	503
Szabó Csilla Marianna: A koronavírus-járvány egyik következménye: a serdülők mentális egészségének romlása	504
Szabó Lilla – Gulya Nikolett – Vajnai Viktória – Fehérvári Anikó – Széll Krisztián – Zsolnai Anikó: Az iskolai kötődés összefüggései a tanulók jóllétével	505
Szalay Ignác: A Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi minisztersége alatt kiadott kettő gimnáziumi történelemtankönyv képanyagának elemzése	506
Szántóné Tóth Hajnalka – Szombathelyiné Nyitrai Ágnes – Kontra József: A tanítójelölt hallgató és a mentor szakmai tevékenységének vizsgálata a környezetismeret-tantárgy tanítása során	507
Széll Krisztián – Takács Petra – Róbert Péter: Általános iskolás tanulók jólléte és eredményessége a járványhelyzet alatt és után	508
Szigeti Mónika Veronika: A COVID-19 pandémia hatása a pedagógusok kiégésére: egy összehasonlító vizsgálat bemutatása	509
Szítás Teodóra: Vajdasági óvodások szociálisprobléma-megoldása a szülők és pedagógusok véleményei alapján	510
Szőcs Andor: Attitűdváltozások a hallgatói fizetett munkavállalásban. Kvalitatív adatok a post-covid időszakban	511
Szűts, Zoltán: Learning in an Attention-based Economy and Society	512
Szűts-Novák Rita: Imre Sándor egyetemi rektori jelentése Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszterhez	513
Tajtiné Lesó Györgyi: Továbbtanulási aspirációk és az iskolai pályaeorientációs munka kapcsolata a konstruktív pedagógia aspektusából	514

Téglás Eszter: A dualizmus kori osztrák „női szerepek” a korabeli nevelésügyi sajtó tükrében	515
Téglás Eszter: Az osztrák nőegyletek, egyesületek ismertetése a dualizmus kori osztrák nevelésügyi sajtó tükrében	516
Téglás Eszter: Gondolatok a lányok testi-, higiéniai neveléséről a dualizmus kori osztrák pedagógiai sajtó tükrében	517
Thandeka, Sibiyi: Immigration and Education: The Value of Literacy among Immigrant Learners in 21 st Century South Africa	518
Thékes, István: The Impact of Captioning in EFL, a Control-group Experiment with Elementary Learners	519
Thwe, Win Phyu – Kálmán, Anikó: Reliability and Validity of the Lifelong Learning Competencies Scale for the Teacher Trainers in the Myanmar Context	520
Tiszai Luca: Miért vered a fejedet? A polivagális elmélet és atipikus szenzoros profil	521
Tiszai, Luca: The Optical Flow Method – One Step Forward. Comparative Analysis of Musicians and Listeners with Severe Disabilities	522
Tódor Imre: Fenntartható divat a középiskolások körében. Fast fashion vs. slow fashion	523
Tomori Tímea: A középiskolás diákok kommunikációs kompetenciájának alakulása pedagógusokkal készült kérérdések tükrében	524
Tószegi, Zsófia Júlia: Pilgrimage towards Inclusive Excellence: Comparing Policies and Practices that Accommodate Students with Neurodiversity and Special Needs at the University of Pecs, University of Sevilla, Oranim College of Education, and Masaryk University	525
Tóth Péter – Horváth Kinga: Mérnökhallgatók diagrammatikus gondolkodásának fejlettsége	526
Tóth Zoltán – Szalay Luca: Kutatásalapú kémiatanítás 2.0	527
Turós Mátyás: Három iskolamodell tanulóközösségének vizsgálata az önkormányzat szintje, a közösségi megmozdulások élményértéke, a közvélemény és értékrend minősége szerint	528
Ugrai János: A magánnevelés szerepe a reformkori akadémikusok társadalmi érvényesülésében	529
Urbán Csilla – Molnár Gyöngyvér: Számítógépes fejlesztőprogramok hatékonysága a kognitív terhelés és a multimédiás tanulás kognitív elméleteinek tükrében	530
Valentné Albert Éva: Mi lesz, ha fára másznak az óvodások? Egy százéves projekt gyümölcse... ..	531
Véghelyi Péterné: Tekintélyalapú értékpreferenciák kialakításának lehetőségei a modernitás mediatisztált tanulói közösségképzésében	532
Vekety Boglárka – Alexander Logemann – John Protzko – Takács Zsófia K.: 'Ezek a mai gyerekek!' Meta-analízis az érzelmi és viselkedési problémák változásáról az elmúlt évtizedekben	533
Velics Gabriella: Rádiók esélyteremtő szerepkörben – oktatás a világ hátrányos helyzetű térségeiben ...	534
Verdes Miklós: Korszakhatár-megközelítések a 20. század második felére irányuló hazai neveléstörténeti kutatásokban	535
Verebelyi Gabriella: Változtak-e a nyelvi hátrány megjelenési formái a köznevelésben? – Látkép egy évtized távlatából	536
Vereckei Judit: A köznevelési vezetők képzésének irányai a 21. században	537
Vincze Beatrix: A hazai oktatástechnológia fejlődésének hatása az orosz nyelvtanítást támogató taneszközökre az 1970-es és 80-as években Magyarországon	538
Vincze Szilvia: Tanárihiány a tanárszakok konvertálhatósága és a diplomás hiány- és túltelítettségi ciklusok tükrében	539
Vincze Tamás: Szabadidős diákolvasmányok és az ellenőrzésükre irányuló tanári javaslatok a XIX. és XX. század fordulóján	540
Virág Irén: A szellemi nevelés fundamentumai a filantropistáknál	541
Vitéz Kitti: Mire vágyik a nemzetközi hallgató pandémia idején?	542
Vörös Katalin: Az „ezeréves” magyar iparoktatás. Nemzetépítési és identitásképzési törekvések a dualizmus kori magyar iparoktatás példáján keresztül	543
Yang, Yang: The SWOT Analysis of China's Higher Education Quality Assessment – Taking Shaanxi Province as an Example	544
Zalay Szabolcs: Toldi-kód az Arany János Tehetséggondozó Programban. Tehetségfejlesztés hátrányos helyzetben	545
Zsidek Barbara Csilla – Bredács Alice: Kollaborációs technikák a vegyes típusú vizuális művészeti tanórákon	546

POSZTERELŐADÁSOK – POSTER SESSIONS 547

Balogh Evelin – Bolla Veronika: A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség a pedagógusképzésben	548
Béres Tamás: Fenntarthatóság és környezettudatosság az egyetemi hallgatók körében	549
Bognár Mária: A Somogy megyei decentralizált felnőttképzési gyakorlatok élményközpontú fejlesztésének fontossága a munkaerőpiaci integráció elősegítése érdekében	550
Böddi, Zsófia – F. Lassú, Zsuzsa – Kerekes, Valéria – Svraka, Bernadett: Presentation of Project Naturalistic Teaching	551
Csimáné Pozsegovics Beáta – Schlichter-Takács Anett: Tanító szakos hallgatók matematikai szorongása	552
Fehér Ágota: A Debreceni Református Kollégium a „pedagógia századában” a tehetség-kibontakoztatás tükrében	553
Golyán Szilvia: A tanulás hatása a tartós gyógykezelés alatt álló 6-10 éves gyermekek szubjektív életminőségére	554
Kerekes Valéria – Böddi Zsófia – Sándor Mónika – Serfőző Mónika: Innovatív kompetenciafejlesztés a felsőoktatásban. Játékörletek készítése kortárs mesekönyvekhez	555
Komaság Margit – Lipták Erika – Márton András: Az infokommunikációs eszközök szerepének változása az általános iskolai tanulók tudásszerzésében	556
Kovács Tibor Attila: Metanyelv és/vagy előnyelv? – Funkcionális szemléletű magyarnyelv(tan)-oktatás alsó tagozaton	557
Kulman Katalin: A környezetismeret tantárgy helyzete az új Nemzeti alaptanterv szerint – a matematikaórák szerepe a környezeti tartalmak tanításában	558
Manojlovic Helena – Kovács Elvira – Ivanović, Josip – Pintér Krekić Valéria: A szabaduló szoba adta lehetőségek a kollaboratív problémamegoldó kompetencia mérésére	559
Mogyorósi Zsolt: A „szakmai Én” konstrukciói tanárjelöltek portfólióiban	560
Molnár-Kovács, Zsófia: Aspects of Knowledge of Sources of the Research on Textbooks from the Era of Dualism (1867-1918)	561
Négyesi Péter – Csernai Zoltán: Az adaptív e-learning rendszerek felhasználóoldali elvárásainak vizsgálata	562
Pálkúti Anikó: 21. századi leckék	563
Patányi Anikó Lilla – Vekety Boglárka – Takács Zsófia K.: Pedagógusok által tartott mindfulness alapú foglalkozások hatékonysága a gyerekek viselkedésszabályozásának fejlesztésében	564
Petzné Tóth Szilvia – Lampert Bálint – Reider József: A papír útja – fenntarthatóságra nevelés programozható LEGO robotokkal	565
Rácz Edit: Interdiszciplinaritás és nyelvoktatás	566
Stummer, Krisztina: Women’s Upper Commercial Schools in Kereskedelmi Szakoktatás	567
Szabó Csilla Marianna – Rozmán Éva: National VET Team: egy munkacsoport a szakképzés fejlesztéséért	568
Szócs Levente Álmos – Varga Attila – Angyal Zsuzsanna: Az iskolán kívüli és az otthoni tanulási környezet értelmezése a környezeti nevelés megvalósításában	569
Tamás-Szora Lóránd – Béki Piroska: Digitalizáció-innováció a sportolói nevelésben	570
Tóthné Aszalai Anett: Kellene kis kert, bő termő... A beszédfolyamatossági zavarok és a ritmus sajátosságai	571
Trinh, An: Classroom-based Assessment: Students’ Perspectives and Implications for Assessment Literacy	572
Wakai Seiji: Saját gyermek japán (mint örökségnyelv) oktatása magyar anya szemszögéből a Trajectory Equifinality Model elemzése alapján	573

INTER- ÉS MULTIDISZCIPLINARITÁS A SZOCIALIZMUS IDŐSZAKÁNAK NEVELÉSTUDOMÁNYÁBAN: A MAGYAR PEDAGÓGIA ESETE (1961-1990)

SZABÓ ZOLTÁN ANDRÁS – RUZSA BENCE

Eötvös Loránd Tudományegyetem PPK Neveléstudományi Intézet

szabo.zoltan.andras@ppk.elte.hu

Eötvös Loránd Tudományegyetem PPK Neveléstudományi Intézet

ruzsa.bence@ppk.elte.hu

Kulcsszavak: diszciplína, folyóirat, tartalomelemzés, grounded theory, hálózatelemzés

Az előadás célja a Magyar Pedagógia című folyóiratban publikált kutatások tudományközi jellegének vizsgálata az 1961 és 1990 közötti időszakban. Az elemzett periódus írott neveléstudományi kommunikációjával – így kifejezetten a Magyar Pedagógiával is – már több összegző tanulmány foglalkozott, azonban a periodika inter- és multidiszciplináris jellegének vizsgálatára eddig inkább csak érintőlegesen került sor.

Ennek alapján az előadás a következő kutatási kérdéseket fogalmazza meg: a) Hogyan viszonyultak a folyóirat szerzői (és szerkesztői) más tudományterületek kutatási módszereinek alkalmazásához, illetve az onnan érkező kutatókkal való együttműködéshez? b) Milyen tartalmi kategóriák kapcsolódnak az inter- és multidiszciplináris megközelítéshez? c) Maga a periodika milyen módon reflektált saját tudományközi jellegére?

A kutatás a számítógéppel támogatott induktív tartalomelemzés módszerét alkalmazza a fentebb jelzett kategóriák azonosítása, rendezése és interpretálásának elősegítése érdekében. Az előadás a grounded theory Corbin és Strauss-féle ágát gráfelméleti megközelítéssel kombinálva a tudományköziség jelenségének hálózatos bemutatását kívánja adni az elemzett folyóirat példáján. A számítógépes analízist az ATLAS.ti 8.4-es és a yEd Graph Editor 3.22-es verziójával végeztük el.

A kutatás eredményei azt mutatják, hogy a vizsgált folyóiratban számos ponton tetten érhető az inter- és a multidiszciplináris megközelítésmód alkalmazása, amelyekről a periodika – önreflektív módon – maga is beszámolt. E reflexió azonban az elemzett időszakon belül változó intenzitással és eltérő formákban jelent meg.

Támogató: A kutatás „A magyar neveléstudomány múltja és jelene – diszciplínafejlődés, tudományos kommunikáció (1970-2017)” című NKFIH (OTKA) kutatáshoz kapcsolódik (projekt azonosító: 127937).